

Hotel
Maria
Kapel

Jaarverslag

2021

Jaarverslag Hotel Maria Kapel 2021

Inleiding

Dit inhoudelijk verslag geeft een gedocumenteerd overzicht van alle activiteiten in 2021 van Hotel Maria Kapel (HMK), artist-in-residence en instelling voor hedendaagse beeldende kunst in het centrum van Hoorn. Daarnaast wordt inzicht gegeven in HMK's publieksbereik, organisatie en financiën.

Net als het jaar ervoor was 2021 een uitdagend jaar. Ook HMK zag haar deuren voor een groot deel van het jaar noodgedwongen gesloten en daarom is voortdurend gezocht naar manieren om het programma uit te kunnen blijven voeren en bij een breed en divers publiek onder de aandacht te brengen, al dan niet via onze online kanalen. Door het uitvallen van één geplande residency aan het eind van het jaar kreeg de planning wat meer ruimte en zijn tentoonstellingsperiodes ietwat verlengd om hier ook voor online ontsluiting zorgvuldige aandacht aan te kunnen besteden - zonder de kanalen te veel te belasten. Daarbij werd het voor onze mentoring artist in residence Ganesh Nepal mogelijk om zijn onderzoeksproject alsnog tentoon te stellen in de kapel.

De pandemie maakte het werken aan de algemene toegankelijkheid van HMK en dan met name de toegankelijkheid voor (nieuwe) lokale doelgroepen lastiger. Desalniettemin is binnen de mogelijkheden doorlopend gewerkt aan het versterken en uitbreiden van deze relaties. Het overkoepelende programma *On Shelter*, met een focus op *support* voor de kunstenaar en diens praktijk, maar ook het steunen van elkaar in tijden van toenemende uitdaging, verkreeg extra urgentie in de context van de pandemie en resoneerde met vragen die gedurende het jaar binnen de kunstwereld noodzakelijkerwijs geadresseerd werden.

Programmaoverzicht

Het jaar 2021 werd gestart met het project *On Falling* van Tamara Kuselman, dat enige vertraging opliep wegens de lockdown en avondklok aan het einde van 2020. Minne Kersten, de eerste kunstenaar van het jaarprogramma *On Shelter*, begon eind februari met gesloten deuren aan haar residency, waarbij ze inhoudelijk werd bijgestaan door artistiek directeur Tirza Kater. Kort daarop startten Setareh Noorani en Matt Plezier aan hun langetermijn-residency, waardoor er voor het eerst bij HMK meerdere residencies tegelijkertijd plaatsvonden. Het langs elkaar bewegen van verschillende artistieke praktijken zette daarbij aan tot interessante samenwerkingen en uitwisselingen, waarbij het project van Alina Lupu benoemenswaardig is. Zij heeft aan meerdere projecten bijgedragen door de implementatie van formats voortkomend uit haar eigen langetermijn-residency bij HMK, zoals het verzorgen van een *Art History School* bij de zomertentoonstelling *Missing Homes*, gecureerd door curator in residence Danaï Giannoglou. Ada Patterson was de volgende artist in residence en het jaar werd afgerond met de presentatie van mentoring artist in residence Ganesh Nepal.

Ook vond in 2021 de langverwachte *Post-Precarity Autumn Camp*, in samenwerking met Institute of Network Cultures en Platform BK plaats. Voor dit kamp werden ±25 recent afgestudeerd kunstenaars en beoefenaars uitgenodigd om vijf dagen lang deel te nemen aan workshops, lezingen en opdrachten, terwijl ze overnachtten bij de Hoornse scouting vereniging. Tijdens deze week werd collectief en kritisch nagedacht over de beproevingen die kunstenaars doorstaan om op een duurzame manier een uitvoerende praktijk te kunnen voeren, alsook hoe zij die uitdagingen kunnen navigeren door middel van zelf-organisatie en alternatieve economieën.

Lokaal en educatie

HMK heeft, deels in samenwerking met lokale partners, in 2021 haar community- en educatieve activiteiten voortgezet en uitgebreid, en stappen gezet in het ontwikkelen van nieuwe vormen voor 2021. Activiteiten die in 2020 doorgang hebben gevonden of zijn geïnitieerd zijn: HMK Filmclub, HMK Art History School en HMK Meet & Greet, de Care Rider sessies, kinderworkshops i.s.m. Stichting Netwerk en deelname aan de Hoornse Cultuurproeverij.

Personeel en bestuur

Tirza Kater was aangesteld als artistiek directeur per 1 februari 2021. Zij werd bijgestaan door zakelijk directeur Annelien de Bruin. In oktober raakte Kater door een burn-out uit de running, waardoor Inez Piso vanaf december 2021 als interim artistiek directeur werd aangesteld - een positie die ze momenteel blijvend vervult. In 2021 bestond het bestuur uit Falke Pisano (voorzitter), Maja Bekan (Secretaris), Suat Ogut en Klaar Visser.

Financieel

Door de COVID-19 beperkingen is de diversificatie van inkomsten, met name door verhuur van de ruimte, achtergebleven op onze verwachtingen. Dankzij genereuze financiële ondersteuning door Mondriaan, Gemeente Hoorn en Provincie Noord Holland, en zorgvuldige omgang met middelen, heeft HMK het jaar op financieel gebied redelijk goed doorstaan. De noodsteun die we in deze uitdagende periode hebben ontvangen bovengenoemde partijen is ingezet om het programma zoveel mogelijk doorgang te laten vinden, waar nodig in nieuwe vormen.

Onze dank gaat namens HMK en het team uit naar al onze fondsen- en subsidieverstrekkers en we hopen dat zij de relevantie en kwaliteit van onze tentoonstellingen en activiteiten blijven erkennen.

Namens Hotel Maria Kapel,
Falke Pisano (bestuursvoorzitter)

2021: On Shelter

Na een periode van reflectie en heroriëntatie met het 2020 jaarprogramma *Slow Burn*, waarin het thema *care* centraal stond, bewoog HMK met in 2021 middels het programma *On Shelter* naar het onderzoeken van *support* vanuit verschillende disposities. Met en middels het programma stelden we onszelf de vraag wat ondersteuning inhoudt, zowel breed maatschappelijk, alsook met betrekking tot de artistieke praktijk en de specifieke context van HMK als artist-in-residence, waar doorlopend kunstenaars van verschillende achtergronden worden verwelkomd in ons gasthuis. Dit jaarverslag is een reflectie op een jaar waarin de behandelde thema's binnen het programma niet alleen resoneerden binnen de muren van de kapel, maar door de pandemie die ons allen nog steeds in hun greep hield, ook ver daarbuiten doorklonken.

Voor *On Shelter* werd medio 2020 een Open Call uitgezet, waaruit verschillende kunstenaars werden geselecteerd: **Minne Kersten, Setareh Noorani & Matt Plezier, Danai Giannoglou, Alina Lupu, Ada Patterson** en **Ganesh Nepal**.

Hotel Maria Kapel is gebouwd als kapel van een 16e-eeuws klooster. Eeuwenlang functioneerden kloosters als schuilplaatsen en centra voor intellectuele vooruitgang. Ze boden een toevluchtsoord, ze verwelkomden mensen om te studeren, ze runden ziekenhuizen en scholen – maar ze waren ook hermetische vertegenwoordigers van de kennis van de elite, gemeenschappen met de strengste gedragscodes; ruimtes voor zorg en aandacht zijn tevens een belichaming van de keerzijde ervan. Hoewel kunst ons misschien onderdak heeft beloofd, bieden onze kunstwerelden er zelden een. Onze musea, scholen, galleries, maar ook bibliotheken, zwembaden, parken, straten, bussen, badplaatsen, bergen en bossen, darkrooms, kledingwinkels en onze huizen – ze beschermen en bedreigen ons allemaal,

trekken en vormen ons tot gehoorzaamheid, ze omhelzen, intimideren, maar ze verwerpen ons ook.

Hoe kunnen we ook met en over de artistieke praktijk denken als een veelheid van weefsels? *On Shelter* nodigde kunstenaars en cultuurbeoefenaars uit om na te denken over waar en hoe we kunnen schuilen en opgevangen kunnen worden. Waarvoor hebben we onderdak nodig en hoe zouden onze (nieuwe) onderkomens eruit zien? In hoeverre is onderdak zoeken/bieden politiek? Kunnen we ons schuilplaatsen voorstellen die poreus zijn en die relaties een aangaan met verschillende werelden? Wat zouden onze werelden kunnen zijn? Door de draden op te pakken en de noties van thuis en veiligheid, moederschap en reproductieve arbeid, klimaatrampen en transheid te ontrafelen bleef HMK's 2021-programma *On Shelter* reageren op urgente kwesties ter ondersteuning van de artistieke praktijk.

In 2021 HMK lanceerde drie nieuwe soorten residencies: de *langetermijn-residency*, de *curatoriële residency* en de *mentorschaps-residency*. Deze zijn ontwikkeld op basis van de inzichten die HMK in 2020 heeft opgedaan en speelt in op de veelheid aan artistieke praktijken die HMK wil kunnen faciliteren binnen het programma. De langetermijn-residency nodigt beoefenaars uit om een project te ontwikkelen in relatie tot de gemeente Hoorn en haar inwoners. De mentorschaps-residency nodigt een kunstenaar uit om een jaar lang in dialoog te gaan met het team van HMK om hun praktijk op afstand te ontwikkelen. De curatoriële residency nodigt een pas afgestudeerde curator van het curatoriële programma van De Appel uit om een zomertentoonstelling te ontwikkelen in de kapel van HMK. Als geheel wil het programma actief de relatie aangaan met de lokaliteit en gedurende het jaar een mix van toegankelijke en experimentele artistieke projecten bieden.

Minne Kersten, *Constant Companion*

Residency: 1 maart – 22 april

Tentoonstelling: 23 april – 29 mei

Art History School: 7 mei

Finissage: 29 mei

Met *Constant Companion* presenteerde kunstenaar Minne Kersten een nieuw en veelomvattend werk dat zowel betrekking had op haar film- als sculpturale praktijk en waarin de concepten van rouw en verlies centraal stonden. In de video-installatie bracht Kersten de mythologische figuur van de Raaf naar voren als de protagonist; een wezen dat in een dubbele wereld leeft, door ramen en deuren vliegt en op die manier tussen de buiten- en binnenwereld kan navigeren. De kunstenaar gebruikt de figuur van de Raaf als leidmotief om te speculeren over concepten als *Stone Tape Theory* en *Place Memory*. Beide concepten bouwen op het idee dat sommige gebouwen ontvankelijk zijn voor de energie die wordt geproduceerd door traumatische of emotionele gebeurtenissen binnen haar muren, die ze vervolgens registreren en opslaan. Dit animistische idee speculeert dat de omgeving kan praten of zelfs voor ons kan zorgen als we naar ze luisteren.

Minne Kersten: “Toen ik op zoek was naar een manier om het verhaal van een ruimte te vertellen, raakte ik steeds meer geïnteresseerd in de figuur van de Raaf om het werk een niet-menselijke aanwezigheid te geven en de hiërarchie tussen objecten, dingen en mensen te verwerpen.”

Kersten onderzoekt hoe symboliek ontstaat in de nasleep van verlies, daarbij voortbouwend op het idee dat er een archief van kennis is opgeslagen door de niet-menselijke getuigen van ons leven. Wanneer het leven door een rouwproces wordt ontregeld, hebben mensen de neiging om betekenis te lezen in verschijningen uit de natuurlijke wereld en op die manier te geloven dat het leven nog steeds houvast biedt. Door een huiselijke omgeving te gebruiken als achtergrond voor een verdraaide fabel, wordt de aandacht gevestigd op hoe het huiselijke is bedoeld om te voldoen aan onze behoefte aan bescherming, comfort en bevestiging, maar dat deze ruimte vaak multidimensionaal is en een veelvoud aan verhalen en emoties kan bevatten.

Mede door de aanhoudende lockdowns die ons verplichtten om thuis te blijven en waarin de muren van onze huizen bijna terug praatten, wisten veel mensen zich te verplaatsen in de thematiek die middels het project onderzocht werd. Ondanks dat HMK noodgedwongen haar deuren gesloten hield gedurende het hele project, maakten privé studio bezoeken en extra online (live) content en programmering (een online interview, een *Art History School*, een drone video door de tentoonstelling, een gereciteerd gedicht door Maria Barnas en een online finissage evenement) het mogelijk om *Constant Companion* op een geëngageerde manier bij ons publiek onder de aandacht te brengen.

Unfolding *Constant Companion*

Minne Kersten werkte in de periode van haar residency nauw samen met het team van HMK om het project op een zorgvuldige

en volledige manier bij het publiek onder de aandacht te brengen. Veel publieksmomenten waren live online bij te wonen, zoals een rondleiding door de tentoonstelling tijdens de opening. Daarbij werden studio bezoeken mogelijk gemaakt om gerichte belangstellenden toch gelegenheid te bieden het werk in het echt te zien.

Art History School; Verstrooide Vrienden

Matisse Huiskens verzorgde een online lezing in aanwezigheid van Kersten over het verleggen van aandacht tussen verschillende plekken en werelden. Kunnen we verpozing vinden in kunst terwijl onze dierbaren zelf ook afgeleid (of anderszins afwezig) zijn? In deze Art History School lezing draaide het om kunst die hetzelfde kan doen als een weekendje weg of het doorbrengen van tijd met dierbaren die niet langer dichtbij zijn.

Finissage

Tijdens de finissage werd een uitgebreid programma online uitgezonden. Na een korte introductie leidde een drone en endoscoop video bezoekers op een narratieve manier door de tentoonstelling, waarna een gesprek plaats vond tussen artistiek directeur, de kunstenaar en live bezoekers die gelegenheid kregen om vragen te stellen. Vervolgens werd de film *Constant Companion*, die tot dan toe alleen in kleine fragmenten gepubliceerd werd, in volledigheid getoond, en werd het officiële gedeelte van het programma afgesloten met een gereciteerd gedicht *Van De Raaf* door Maria Barnas, aangevuld met een geluidswerk door Kersten.

Sociale randprogrammering

Het partnerschap tussen HMK en Stichting Netwerk is ontstaan in het voorjaar van 2021, tijdens de residentie van Minne Kersten organiseerde we tijdens in samenwerking met creatief docent Niamh McCullough de workshop 'De Dans van de Raaf' voor de meest kwetsbare kinderen uit Hoorn.

Setareh Noorani & Matt Plezier (SMET), Shelter in Place

Residency: februari - juli

Workshops: mei - juni

Art History School: 10 juni

Installatie: 4 juli - 5 september

Info booth tours: 17 & 31 juli

Het project *Shelter in Place* van Setareh Noorani en Matt Plezier was de eerste langetermijn-residency van HMK. De kunstenaars werden actief uitgenodigd om voor langere tijd onderzoek te doen naar de lokale context van Hoorn en er middels hun project nadrukkelijk de verbinding te zoeken met de inwoners. Het project startte, door de lockdowns iets anders dan op voorhand gepland, met interviews met verschillende personen die bewegen binnen (georganiseerd) activisme, huisvesting, kraken, migratie, racisme en sociale initiatief - en werkte via een aantal workshops en *info booth tours* toe naar deelname aan de zomertentoonstelling met een installatie.

Workshops

SMET organiseerde in het voorjaar verschillende samenkomsten (in kleine COVID-proof settings) die deelnemers actiever met elkaar in gesprek laten gaan over cohesie en samenwerking als een vorm van onderdak/shelter, alsook de urgentie om hier constructiever invulling aan te geven. Via een reeks van vier workshops

werd gezocht naar diverse connecties en (lokale) samenwerkingspartners, zoals *'Bouw je eigen shelter'* met kunstenaar Navid Nuur en Stichting Netwerk, waarbij kinderen konden bouwen aan hun eigen 'droom'(t)huis. Ook werden er collaboratief posters, postkaarten en (maga)zines gemaakt en werd er gekookt in samenwerking met het Mamacafé in Hoorn.

SMET: *"Tijdens onze residentie bij Hotel Maria Kapel zullen we met een mobiele info booth, een nomadische architectuur, rondreizen door de stad. Vanaf hier organiseren we wandelingen, verspreiden we analoge informatie (brochures, pamfletten en ansichtkaarten) over de verhalen van Hoorn en brengen we verschillende groepen mensen samen die naast elkaar bestaan in de stad en haar omgeving."*

Met de info booth tours bewoog HMK zich nadrukkelijk buiten de muren van de instelling en zocht het actief de dialoog op met de inwoners van Hoorn. De tours, waarvan een werd geleid door het kunstenaarsduo en de ander door kunstenaar en inwoner van Hoorn Martijn Aerts, begonnen bij HMK en rolden op verhalende wijze op wielen door de stad en de wijken, en brachten zodoende de vele geschiedenissen van Hoorn op een geanimeerde manier naar het licht.

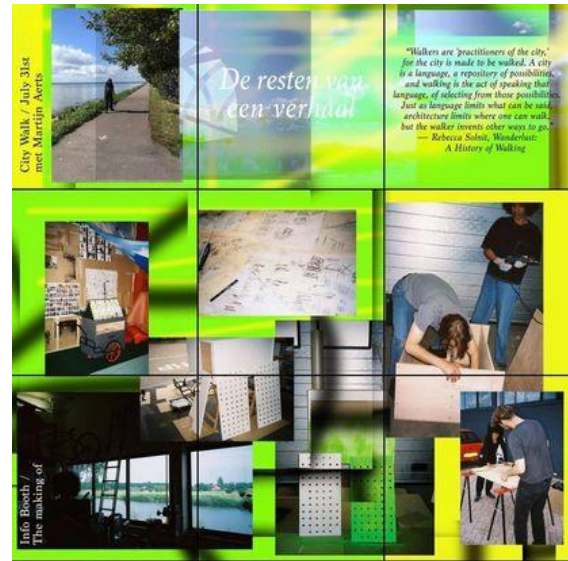
Art History School: Enter/Exit

Deze interactieve (online) lezing, verzorgd door Iskra Vukšić, onderzocht ons begrip van architectuur als schuilplaats en hoe weerbarstig deze is. In een reeks persoonlijke notities, die veelal betrekking hadden op haar eigen ervaringen en associaties als vluchtelingen uit voormalig Joegoslavië, plaatst Iskra het terugtrekken in ons huis tegenover dat van vertrekken. Aan de hand van anekdotes over haar thuisland en verkenningen van het materiaal van beton, vraagt ze zich af: Wanneer herbergen gebouwen ons en onder welke omstandigheden bieden ze ons niet langer een toevluchtsoord en moeten we ze verlaten? Aansluitend modereerde Vukšić een gesprek met SMET en het publiek over soortgelijke vraagstukken.

Instagram

Geïnitieerd door het duo en daarin bijgestaan door het team van HMK startte SMET een eigen Instagram account (@shelterinplace_smet) dat fungeerde als verzamelpaats van het lopende onderzoek, dat in de beginfase door de aanhoudende maatregelen in verband met de pandemie minder publiek toegankelijk was dan op voorhand gepland. Herkenbaar middels een eigen huisstijl wist het project desalniettemin snel bijklank te vinden bij geïnteresseerden in de geschiedenis van georganiseerd activisme, huisvesting, migratie en kraken, specifiek voor de Hoornse context.

Installatie

Uiteindelijk streek de info booth neer in de receptieruimte van HMK waar deze aangevuld werd met het materiaal wat gedurende het onderzoek verzameld en gemaakt was, om in de vorm van een installatie onderdeel te zijn van de zomertentoonstelling *Missing Homes*, gecureerd door artist-in-residence Danai Giannoglou. Dit was niet alleen inhoudelijk een waardevolle bijdrage aan de tentoonstelling en een mooie afsluiter van deze eerste langetermijn-residency bij HMK; het bracht de afzonderlijke projecten, die eerder strikt van elkaar gescheiden bleven, nader tot elkaar in hybride samenwerkingen, vormen en uitingen. Die overlappings zagen we in 2021 nog vaker terugkomen.

Danai Giannoglou, *Missing Homes*

Tentoonstelling: 4 juli - 5 september

Art (Actuality) History School: 22 juli

SMET info boot tours: 17 & 31 juli

Narrated walk along seven churches: 17 juli,
31 juli, 14 augustus, 28 augustus.

Voor de zomertentoonstelling nodige HMK recente deelnemers aan de De Appel Curatorial Programme uit om een voorstel in te dienen. Het voorstel van curator Danai Giannoglou, *Missing Homes*, wierp op poëtische wijze een blik op het thuisbegrip voorbij de muren van je huis. Immers, een huis biedt niet per definitie een veilig thuis, en de geborgenheid die ons een gevoel van veiligheid bieden kunnen ook worden gevonden in plekken, herinneringen en collectieve belichaming. Met *Missing Homes* dacht Giannoglou na over de minder besproken, minder gezellige, meer tastbare omstandigheden van het thuisbegrip met kunstenaars Arie de Fijter, Sarah Naqvi en Paky Vlassopoulou, Shreya de Souza & Mylou Oord en Setareh Noorani & Matt Plezier (SMET). Samen bewonen ze een huis dat geen thuis is en voelen zich – slechts tijdelijk – thuis in het gebouw van de kapel en de stad Hoorn.

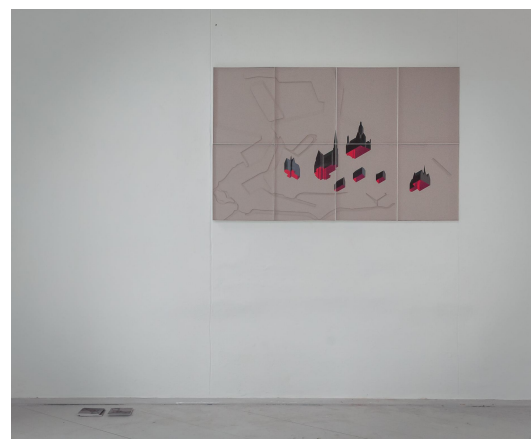

Danai Giannoglou: *"In ons bewustzijn lijkt het alsof gevaar alleen kan bestaan in de publieke sfeer. Zijn privé- en huishoudelijke ruimtes automatisch veilig en vriendelijk? Het lijkt erop dat het idee tegenwoordig constant, expliciet en brutaal wordt bevraagd en weerlegd in de realiteit."*

Thuis in nabijheid

De vragen die Giannoglou middels de zomertentoonstelling ten tonele bracht sloten nadrukkelijk aan op de beleving van veel mensen die met de tijdelijke versoepelingen van de maatregelen met betrekking tot sociale distantie elkaar pas recentelijk weer mochten ontmoeten. Na een lange periode werd het 'thuiskomen' juist buiten de muren van je huis veel nadrukkelijker ervaren; bij deze tentoonstelling resulterend in reacties uiteenlopend van uitgelaten tot ontroerd en geëmotioneerd.

Arie de Fijter; narrated walk along seven churches

In het verlengde van zijn werk dat te zien was in de tentoonstelling, nodigde Arie de Fijter deelnemers vier maal uit voor een verhalende wandeling langs de zeven kerken in het stadscentrum van Hoorn. Op basis van een eenvoudige methode werden deelnemers stille bemiddelaars die informatie aan elkaar doorgaven en zodoende middels de architectuur van de stad Hoorn de verborgen geschiedenissen die zij belichamen blootleggen. Gedurende deze collectieve kettingreactie getuigen zij van voormalige koloniale banden die in tijden van secularisatie niet goed lijken te verouderen. Aansluitend was er gelegenheid om de tentoonstelling te bezoeken en ideeën uit te wisselen.

Art (Actuality) History School: Soft resistance, hard resistance

Walks, queering, squatting, something to hold on to, and the neoliberal turn.

Voor deze Art History School verkende HMK samen met Giannoglou voor een

tweede keer hoe verschillende residencies elkaar kunnen ontmoeten, aanvullen en voeden - ditmaal in samenwerking met de dan net gearriveerde artist in residence Alina Lupu, die met deze Art (Actuality) History School de aftrap deed van verschillende interventies die ze tijdens haar langetermijn-residency implementeerde. Door middel van vrije associaties en het leggen van verbanden met hedendaagse gebeurtenissen, bevroeg Lupu waar we momenteel bewijzen van weerstand kunnen vinden met betrekking tot de notie van onderdak en institutionele kaders, en hoe deze bewijzen van weerstand zich manifesteren. De werken in de tentoonstelling *Missing Homes* fungeerden als de startpunten die het gesprek leidden.

**Over Alina Lupu's residency bij HMK meer in het volgende onderdeel.*

Alina Lupu, Producing one another

Residency: juli - december

Art (Actuality) / History School: 22 juli

Mother/hood/ing reading group: 13

november, 27 november, 4 december

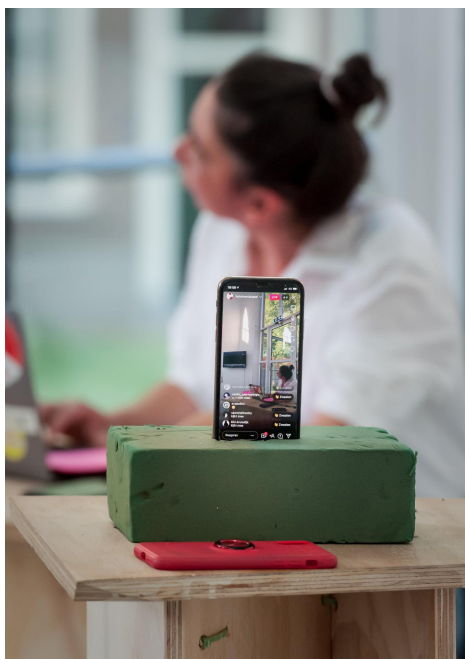
Pop-up thrift shop: 13 november – 18 december

Motherhood Library: december - januari

Alina Lupu greep de kans van het langetermijn-residency-format van HMK om de relatie met haar moeder te onderzoeken. In de maand juli, 9 jaar na de verhuizing van Alina naar Nederland, heeft ze haar moeder tijdelijk uit Roemenië ontworteld voor een verblijf in Hoorn, om aldaar hun band op te bouwen, te verstevigen en voort te zetten - een dialoog die begon op het moment van haar geboorte en die tot op de dag van vandaag doorgaat. Ze deed dit om hen beiden in staat te stellen elkaar opnieuw en op nieuwe manieren te leren kennen, bijna een decennium sinds haar vertrek.

Tijdens haar verblijf bij HMK dacht Lupu na over de oude manieren die zij en haar moeder maakten wie ze zijn als individu en in relatie tot elkaar: van traditionele arbeidsvormen tot levenslange referentiekaders, tot nationale identiteit en de vele emotionele hindernissen die moeders en dochters nemen op hun weg om elkaar voort te brengen. In de maanden erop ontwikkelde de kunstenaar enkele formats die ze bij HMK implementeerde en waar deze vraagstukken verder werden onderzocht: een reading group, een pop-up thrift store en een kleine bibliotheek met een artikel in Tubelight magazine, een reader en literatuur.

Art (Actuality) History School: Soft resistance, hard resistance

Walks, queering, squatting, something to hold on to, and the neoliberal turn.

Zoals reeds eerder genoemd werd Alina Lupu bij aanvang van haar residency bij HMK uitgenodigd als spreker voor de *Art History School* die onderdeel was van de zomertentoonstelling *Missing Homes*. Hoewel de twee projecten afzonderlijk en naast elkaar bewogen binnen het programma, troffen beide elkaar door Lupu de gelegenheid te geven te reageren op het werk in de tentoonstelling vanuit haar eigen artistieke praktijk en referentiekader van georganiseerd activisme.

Mother/hood/ing reading group

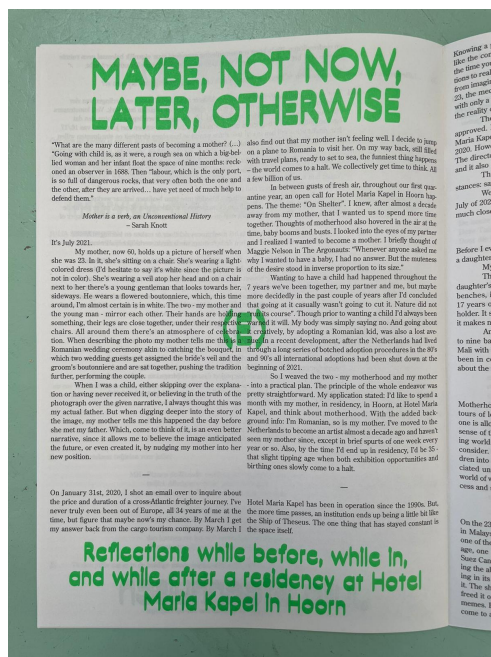
Samen met Isobel Dryburgh organiseerde Lupu een leesgroep waar tijdens drie sessies samen met deelnemers persoonlijke, historisch relevante en fictieve teksten die betrekking hebben op de vele betekenissen van moeder zijn, van moederschap en moederschap werd gedoken. In een besloten setting werd de materie besproken, maar ook ervaringen en standpunten uitgewisseld, wat leidde tot een hoge mate van onderlinge verbondenheid en toewijding tot de leesgroep. Helaas werd de laatste editie verplaatst naar een online editie door het stijgende aantal corona-patiënten en de op handen zijnde restricties met betrekking tot de beperking van dit aantal.

Motherhood Library

Het materiaal dat tijdens de leesgroep behandeld werd vormde de basis voor een kleine bibliotheek die door Lupu verder werd aangevuld met relevante literatuur en een reader met artikelen die door haar waren geschreven. Één daarvan werd gelijktijdig in Tubelight magazine (nov. 2021) gepubliceerd.

Voor de installatie van de *Motherhood Library* werkte Lupu samen met Harriet Rose Morley, de HMK-alumnus die eerder

al het meubilair en de bar bouwde als onderdeel van het doorlopende project met de titel *Self-Care by Self-Build*. De bibliotheek maakte integraal onderdeel uit van het door Morley ontworpen interieur maar het zorgde wederom voor een aanleiding om kunstenaars betrokken bij HMK met elkaar te laten samenwerken en elkaars praktijken met elkaar in verbinding te brengen. Helaas werd de bouw van de bibliotheek vertraagd door een abrupte harde lockdown en hebben de kunstenaars samen met HMK uiteindelijk besloten om de *Motherhood Library* te installeren aan het begin van 2022 en op een later moment te verkennen hoe hier nog een publieksmoment aan verbonden kan worden.

Pop-Up Thrift Shop

Lupu rondde haar langetermijns-residency af met de implementatie van een laatste belichaamde reflectie die onderhandelde met, ingreep in, en toevoegde aan de instelling en haar activiteiten – waarbij ze elkaar zorgvuldig produceerden. Met deze installatie – een *Pop-Up Thrift Shop* met tweedehands kleding voor elke leeftijd en gender – reflecteerde Alina op moederschap en verzorging (mothering), voor onze pasgeborenen alsook voor degenen die voor ons hebben gezorgd maar sindsdien oud zijn geworden en verzorging nodig hebben. Om de *Pop-Up Thrift Shop* te realiseren was Alina een samenwerking aangegaan met Stichting Dromehof, een liefdadigheidsstichting met een tweedehandswinkel in Zwaag waar alle opbrengsten gaan naar het organiseren van ondersteuningsmateriaal, evenementen en uitjes voor eenzame ouderen. In 2021 zamelden ze geld in om robotkatten en -honden beschikbaar te stellen voor mensen met dementie, en openden ze een activiteitencentrum naast de winkel.

Lupu: *“De belangrijkste motivatie om een stukje Dromehof in HMK te implementeren is sociaal: een van mijn zorgen over mijn moeder toen we in juli bij HMK samenwoonden, was haar eenzaamheid en het gebrek aan steun op haar oudere leeftijd. Het is moeilijk om een zorg van deze omvang voor mezelf op te lossen, dus met deze kleine poging zal ik proberen de zorg bij anderen op te lossen. Elk item dat in deze pop-upwinkel wordt gekocht, wordt teruggevoerd naar het Dromehof-systeem, om hun doel te ondersteunen.”*

Met de pop-up bij HMK distribueerde Alina wat extra geld naar dit goede doel. Helaas werd ook deze belichaamde reflectie voortijdig beëindigd door de abrupte harde lockdown aan het einde van het jaar.

Ada M Patterson, *Kanga for the Present*

Residency: september - oktober

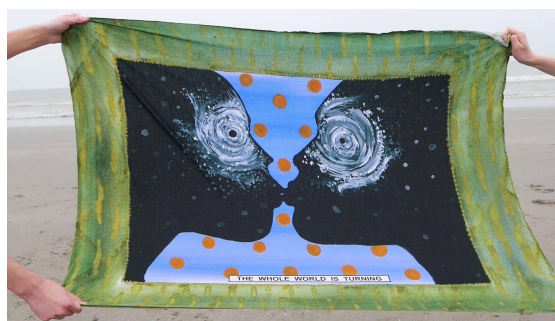
Art History School: 23 september

Workshop kanga making: 16 oktober

Finissage: 6 november 2021

Voor hen verblijf bij HMK dacht kunstenaar Ada M. Patterson na over *kanga*, een met zorg genaaid Keniaans textiel, doordrenkt met verhalen, die traditiegetrouw als cadeau wordt gegeven. Patterson onderzocht hoe *kanga*, als performatieve en beeldende intersecties tussen beeldvorming, textiel, kleding, poëzie en communicatie, ruimte kunnen maken om de stemmen te ondersteunen van degenen die moeite hebben om te spreken in tijden waar moeilijk mee valt te praten. Hoe zou je shelter kunnen vinden in het veelbetekende gift van een *kanga*? Dit project bandert onze gedachten, woorden en ervaringen als geschenken die we uit liefde aan de wereld geven, of onze liefde nu zacht, hard of gewoon ingewikkeld is.

Patterson: *“Ik begon kanga te maken als een middel om de weinige woorden te vinden die ik kon opbrengen voor wat er in het Caribisch gebied gebeurde – wat er nog steeds gebeurt, wat zal blijven gebeuren – in onze klimaat-gequeerde wereld, in onze wereld die door crisis voortdurend verandert.”*

Patterson ontwierp tijdens hen residency een nieuwe collectie *kanga* met als onderwerp de voortdurend geleefde ervaring van crisis en rouw tussen veranderende lichamen en werelden - klimatologisch, hetero-patriarchaal en kapitalistisch, en presenteerde deze samen met bestaande *kanga* in een tentoonstelling waarvan de samenstelling gedurende hen verblijf wisselde.

Art History School, Kanga for the Present

Voor deze editie van de *Art History School* werd Maartje Fliervoet van Manifold Books uitgenodigd om met Ada in gesprek te gaan over *kanga*, de klimaatcrisis in het Caribisch gebied en transheid in een heteronormatieve wereld. Fliervoet was al bekend met het werk van Patterson, waardoor de gevoelige onderwerpen die aan de orde kwamen tijdens het gesprek op een gemoedelijke en zorgvuldige manier besproken konden worden. Aansluitend op het gesprek werden bezoekers uitgenodigd om door de tentoonstellingsruimte te lopen terwijl Patterson's geluidswerk *Ship of Fools* (2020) ten gehore werd gebracht en daarmee aanzette om na te denken over de verhalen (en noodkreten) waarmee de *kanga* doordrenkt zijn.

Workshop: Make your own kanga

Deelnemers werden tijdens deze workshop uitgenodigd om kennis te nemen van het maken van kanga. Door te spelen met vaste componenten, een centrale afbeelding, een decoratieve rand en een spreekwoord, werd op papier gestalte gegeven aan de vertellingen die zij op dat moment kwijt wilden aan de wereld of onze tijd. Deze uitkomsten werden vervolgens ingescand en samengebracht in een zine voor iedereen die meedeed aan de workshop.

Deze workshop was bedoeld om onze gedachten, woorden en ervaringen als geschenken te behandelen, die we aan de wereld geven uit liefde, of onze liefde nu zacht, hard of gewoon gecompliceerd is.

Finissage

Tijdens dit afsluitende evenement kwamen we voor een laatste keer samen bij HMK om te zien, te denken en te reflecteren op en over de verhalen die de kanga in de tentoonstelling vertellen. We begonnen in de namiddag met een gesprek door dr. Eliza

Steinbock, Associate Professor of Gender and Diversity Studies aan Universiteit Maastricht, met Ada en het publiek, gevolgd door tijd om de tentoonstelling te bezoeken en Ada's film *The Whole World is Turning* in de cinema te zien.

***The Whole World is Turning* (2019)**

Een groep vrienden en geliefden krijgt bezoek van een bekende gast. Ze merken op hoe deze gast is gedraaid, hoe ze zijn gedraaid en hoe de hele wereld draait. Hoe zullen zij deze gang van zaken ontvangen? *The Whole World Is Turning* is een gequeerde hervertelling van orkanen. Patterson ontwikkelde dit werk in de herfst van 2019, tijdens de materiële en emotionele onrust die ontstond nadat orkaan Dorian het Caribisch gebied trof en de Bahama's verwoestte. Hoe verhoudt men zich tot de planeet die onze leefwereld vormt en steeds turbulenter en onzekerder wordt? In plaats van de orkaan als een kwaadaardige kracht van de natuur te beschuldigen, of als een geest van wraak om te vervloeken, kiest Patterson ervoor om deze als een vaste bezoeker en vertrouwde gast te verbeelden.

Ganesh Nepal, *Metamorphosis*

Mentor residency: februari – december
Openingsprogramma: 4 december
Te zien: 4 december – 22 januari

Metamorphosis is het resultaat van Ganesh Nepal's onderzoeksproject gedurende zijn één jaar durende mentor residency bij HMK. Hiervoor werd maandelijks met de artistiek directeur van gedachten gewisseld en de voortgang van het onderzoek besproken. Door de toewijding van de kunstenaar, het enthousiasme waarmee hij zijn project wist over te brengen en het beschikbaar komen van de tentoonstellingsruimte aan het eind van het jaar, besloten kunstenaar en het team van HMK in september om zijn residency in december af te ronden met een presentatie in de kapel, met een installatie en een programma waar bezoekers bekend werden gemaakt met het project. Gepland was om de installatie tot eind januari voor publiek toegankelijk te maken, maar helaas was dit door de reeds eerder genoemde abrupte harde lockdown niet mogelijk. Toch is de presentatie een waardevolle aanvulling geweest en heeft het programma extra verdieping gebracht aan een project dat doorspekt is van emotie en beleving.

Metamorphosis

Met dit project wilde kunstenaar Ganesh Nepal de verborgen verhalen blootleggen van degenen die voortdurend als buitenstaander worden behandeld. Het werk verkent hoe betekenissen, verwachtingen en conflicten worden geassocieerd met verschillende lokaliteiten

en laat de realiteit zien van hoe kwetsbaar we zijn, vooral wanneer we ons schijnbaar zonder geschiedenis bevinden, zonder gevoel van eigenwaarde en zonder referentiepunten op een plek die ons tot dan toe nog vreemd is.

Voortbouwend op de ervaring van zichzelf bevinden op een plek waar hij dezelfde ruimte maar niet hetzelfde recht deelt, denkt Ganesh middels *Metamorphosis* na over identiteit en het gebrek daaraan wanneer we onszelf aantreffen op vreemde en vijandige plaatsen – waar we worden behandeld met argwaan maar tevens gedwongen om onze identiteit te (her)bouwen nadat deze tot niets is gereduceerd. Waar vinden we veiligheid als ons de toegang wordt ontzegd? *Metamorphosis* verbeeldt een metaforische larvenstaat voor alle ontheemde lichamen die acceptatie, kansen en voeding nodig hebben om te groeien en te transformeren naar hun volledige potentieel.

Ganesh Nepal: *“Wanneer je bestaan onder een hamer komt van vragen, vereisten en paper trails, wordt het bijna onmogelijk om de demonen te bestrijden die je zelfrespect doen afbrokkelen. Veroordeeld om continu in het onbestemde te bestaan, dempt het je geest, het verstikt je wezen en het verwoest al je dromen. De frequentie en intensiteit van de hevige stormen van afwijzing lijken dan toe te nemen; nog voordat ik naar binnen ga, voel ik me al geëvacueerd.”*

Het project culmineerde in de ontwikkeling van een speciaal ontwikkeld paspoort en stempels voor goedkeuring, dat werd gepresenteerd in een performatieve installatie in het hart van Hotel Maria Kapel – die tevens hint naar de plekken van bureaucratie die zo vaak deel uitmaken van deze ervaring. Bezoekers werden uitgenodigd om een paspoort te nemen en werden zo burgers van de accepterende *Staat der Larven*. Bijgaand werd Ganesh's film *Avatar* (2021) getoond bij de installatie. In de HMK-cinema liet de film *This Man Who Is Called Man* (2019) het publiek verder kennismaken met zijn werk.

Aanvullend programma

Permanente installatie: Rik Dijkhuizen, *Inside Archive*

Al in 2020, tijdens het jaar van reflectie en heroriëntatie, werd kunstenaar, HMK-alumnus en teamlid Rik Dijkhuizen uitgenodigd om de rijke geschiedenis, op dat moment nog verborgen in verhuisdozen

in de kelder van de instelling, te onderzoeken en inzichtelijk te maken als onderdeel van het *Slow Burn* hoofdstuk *Time*. In 2021 werd hij door de artistiek directeur uitgenodigd om hieruit een permanente installatie vorm te geven, dat dit archief kon huisvesten. Tijdens de lockdown in de lente werd daartoe de aftrap genomen en begin juni, met het heropenen van HMK, werd de installatie *Inside Archive* onthuld. Bezoekers hebben vrij toegang tot het archief, dat tevens dienst doet als zijte waar men zich tijdelijk kan terugtrekken - maar het zal tevens fungeren als het vertrekpunt voor een programmalijn in 2022, waar de geschiedenis die door het gele bouwsel wordt belichaamd, verder bij het publiek onder de aandacht wordt gebracht.

Inside Archive reflecteert op het idee van het archief als een levend lichaam dat voortdurend zorg nodig heeft, en levende lichamen als archieven die zorgzame toevluchtsoorden nodig hebben om naar terug te trekken in tijden van (persoonlijke) crisis. De permanente installatie nodigt bezoekers uit om te rusten, leren en praten over, in en rond het (institutionele alsook het persoonlijke) archief. Het archief, dat veelal onttrokken blijft aan de ogen van het publiek, wordt openbaar gemaakt door deze in een toegankelijke constructie midden in de ruimte te plaatsen, waarin en -omheen gebruikers in nabijheid van het archief samenkomen om ideeën en kennis uit te wisselen. Een intiem zijte in de kubus biedt een plek waar in afzondering kan worden ontspannen en bijgekomen; een tijdelijke ontsnapping aan een wereld die

sterk geïndividualiseerd is en wordt overspoeld met crises, zoals de hutten in bergachtige landschappen voor passerende reizigers die op zoek zijn naar een veilige schuilplaats.

Post-precarity Autumn Camp
27 september - 1 oktober

Tijdens dit herfstkamp nodigden het Institute of Network Cultures, Hotel Maria Kapel en Platform BK vijftien pas afgestudeerden in kunst, design en theater uit gedurende vijf dagen middels workshops de hard en soft skills die nodig zijn om te leven en werken in de Nederlandse culturele sector een boost te geven. Tijdens deze week overnachtten de deelnemers bij de Hoornse scouting vereniging, waar ze in korte tijd een hechte community vormden en van gedachten konden wisselen, ook buiten het officiële gedeelte van het programma. De inzichten werden samengebracht in een publicatie die later dat jaar werd gedistribueerd en als toolkit voor alle (jonge) cultuurwerkers, het verzamelen van inzichten over werk in de kluseconomie, geldstromen in de culturele sector, experimenten met crypto, gelukkig en gezond blijven en duurzame zelforganisatie diende.

De vijf dagen werden thematisch ingedeeld, waarbij lezingen en workshops werden afgewisseld met groepswork en tijd voor ontspanning. Dag 1: *Working in the Gig Economy*, met o.a. een workshop door

Alina Lupu. Dag 2: *Money Flows in the Cultural Sector*, met o.a. een workshop door Marianna Takou (Casco). Dag 3: *Experiments with Crypto*, met o.a. een workshop door Rosa Menkman. Dag 4: *Staying Happy and Healthy*, met o.a. een workshop *Curriculum Veto* door Art Goss. Dag 5: *Durable Self-Organization*, met o.a. een workshop door Koen Bartijn (Platform BK).

Hoornse Cultuurwerken
september

HMK werd door de Gemeente Hoorn uitgenodigd om in september samen met Stichting Netwerk een reeks workshops te organiseren waar kinderen kennis nemen van creatieve uitingen en gelegenheid krijgen om samen tijd door te brengen in een periode waarin dat steeds minder mogelijk was. Bianca Gieske organiseerde een yogaklas voor de kleintjes, Ciska Ruitenbergh liet ze met instrumenten spelen en samen een jingle te maken en Niamph McCullough begeleidde een workshop

gelukspoppetjes maken. Hoewel georganiseerd op kleine schaal en gebruik maken van de bestaande relaties van Stichting Netwerk in de directe omgeving, wist HMK zich hiermee aan een nieuw publiek te introduceren, alsook te faciliteren in waardevolle momenten van ontmoeting.

Kerstdiner

Het Kerstdiner was gepland als een openbaar evenement waarbij iedereen, en met name de mensen met wie HMK gedurende het jaar warme relaties wist op te bouwen, samen zou komen voor een aangekleed diner en een *Instant Koor* onder leiding van Ciska Ruitenberg. Helaas moesten de plannen door de abrupte lockdown worden gewijzigd, maar het heeft desondanks op kleinere schaal mogen plaatsvinden. Voor het team van HMK was het een passende manier om wederom een veelbewogen jaar af te sluiten, en iedereen te bedanken die zo flexibel was om mee te bewegen in de voortdurende veranderingen. Naast een keur aan stampotjes (met ingrediënten uit de moestuin van één van de vrijwilligers) en een medley opvoering door twee muzikale talenten van Muziekschool Boedijn in Hoorn wist HMK daarmee doel te treffen.

COMMUNITY EN EDUCATIE

Ondanks wederom een jaar van uitdagingen en het noodgedwongen gesloten zijn voor het merendeel van het kalenderjaar, hebben we op de momenten dat het wel kon nadrukkelijk ingezet op het aanspreken van verschillende doelgroepen door breder te programmeren. Met name de kinderworkshops en de terugkerende *Art History Schools* waren hier waardevolle nieuw geïmplementeerde onderdelen. Helaas heeft het *Instant Koor*, een geliefd format waarbij amateurzangers uit de wijde omgeving naar HMK kwamen om samen te zingen, in 2021 geen entree mogen maken, wegens striktere regelgeving voor koren. De HMK-filmclub bleef elkaar zoveel mogelijk ontmoeten en vertoonde in 2021 films variërend van klassiekers zoals *Vertigo* tot hedendaagse films zoals *Everything is Illuminated*.

Zorg voor kunstenaar en publiek

Daarbij blijft de *HMK Meet & Greet*, een vast onderdeel van onze activiteiten, erg waardevol om de kunstenaars projecten op een zorgvuldige manier bij ons publiek onder de aandacht te brengen. Het is een kans voor onze vrijwilligers (die tevens als *host* aanwezig zijn tijdens openingstijden) en de nieuwe *artist-in-residence* om elkaar te ontmoeten en meer te horen over het werk van de kunstenaar. Ook de *Care Rider*-sessies werden structureel georganiseerd met de nieuwe artists in residence en het team. Deze sessies, ontwikkeld door curator Staci Bu Shea (CasCo Art Institute: Working for the Commons) en in 2020 bij HMK geïmplementeerd, is geïnspireerd door 'access docs', een document dat de behoeften van een persoon met een handicap schetst en gesprekken over wat een medewerker of gast nodig heeft om werk op een gelijke manier toegankelijk te maken faciliteert.

PUBLIEKSBEREIK

	Tentoonstelling	Opbouw e.a.	HMK Lezing, Educatie	HMK Online
Januari: Tamara Kuselman	gesloten	13		
Februari: Tamara Kuselman, Finissage	gesloten			31
Maart: Minne Kersten	gesloten	20		
Maart: SMET, interviews	gesloten	25		
April: Minne Kersten, opening	gesloten	9		46
April-mei: Minne Kersten, studio visits	137			
Mei: Minne Kersten, Art History School	gesloten		7	25
Mei: Minne Kersten, Finissage	gesloten	28		62
Mei-Juni: SMET, workshops		12	42	
Juni: SMET, info booth tours		7	35	
Juni: SMET, Art History School	27			31
Juli: Missing Homes, opening	93	22		
Juli: Missing Homes, tentoonstelling	110			
Juli: Alina Lupu, Art History School			29	19
Juli-aug: Missing Homes, narrated walks			37	
Augustus: Missing Homes, tentoonstelling	187			
September: Cultuurweken Hoorn	61			
September: Ada Patterson tentoonstelling	53			
September: Ada Patterson, Art History School	19			15
September: Post-Precarity Autumn Camp			31	
Oktober: Ada Patterson, Workshop			15	
Oktober: Ada Patterson, tentoonstelling	70			
November: Ada Patterson, finissage	31			
November: Alina Lupu, reading groups	22			
November: Alina Lupu, pop-up shop	30			
November: Ganesh Nepal, Art History School			9	
December: Ganesh Nepal, presentatie	41			
HMK Kerstdiner	17			
December	gesloten			
Totaal	898	136	205	229

	2020	2021
Tent.	884	898
Opbouw	150	136
Educatief /Lezingen	840	205
Online	401	229

Overige 550 300
(+ ongeveer 300 buiten het programma)

De bezoekersaantallen zijn ten opzichte van 2020, door de aanhoudende COVID-19-pandemie en het verplichte langdurige sluiten van culturele instellingen, verder afgenomen. Mede door de abrupte veranderingen met betrekking tot geldende maatregelen was het in toenemende mate belastend voor de organisatie om op korte termijn te anticiperen met het programma. Er is in deze periode van onzekerheid daarom behoudend geprogrammeerd en onze focus is meer gaan liggen op zorgvuldige totstandkoming van projecten en de documentatie en ontsluiting daarvan. Het is gelukt om een hoge mate van online betrokkenheid te genereren middels waardevolle content, dat op gezette tijden in een consistente flow werd gepubliceerd middels een *unfolding*-methode. Hoewel dit strikt genomen buiten onze bezoekersaantallen valt, zien we een aanduidende toename in waardevolle engagement met de content en hebben we veel publiek weten te bereiken.

Daarnaast heeft zakelijk directeur Annelien de Bruin zich ook in 2021, voor zover toegestaan was, stevig toegelegd op het faciliteren van lokaal initiatief, met yoga-ochtenden, releases, dans, samenkomsten, foto shoots, vergaderingen, filmavonden e.d., waardoor de Hoornse inwoners HMK bleven vinden.

Communicatie

HMK werkt met een communicatie-medewerker voor twee dagen per week. In de periode 2020-2021 heeft Kabinet Studio een nieuwe huisstijl ontwikkeld voor HMK en er is een nieuwe website gebouwd die gebruiksvriendelijk is en waarop informatie veel makkelijker gedeeld kan worden. De uitvoering (DTP) neemt de communicatie-medewerker voorts voor rekening. Voor iedere tentoonstelling wordt een set aan uitingen ontworpen (digitaal en print), alsook signing en handouts op locatie, maar de focus ligt voornamelijk op

online en social media. Ter verbetering van de communicatie is reeds een uitgebreid en professioneel communicatieplan opgezet dat strategisch doch uitvoerbaar is voor een instelling met beperkte HR middelen zoals HMK. Aan dit plan wordt doorlopend gewerkt, inspelend op de ontwikkelingen op het gebied van PR/marketing, maar die ook ad hoc inspeelt op de behoeftes van de instelling of een specifiek project. Vijf kernwaarden (Uniek, Productie en proces, Experiment, Divers, Internationaal) worden specifiek benoemd, beschreven en gehanteerd als leidraad voor communicatie-activiteiten.

De verschillende doelgroepen worden als volgt bereikt:

Nationaal vakpubliek: wordt op de hoogte gehouden door middel van grote zichtbaarheid online, nieuwsbrieven (2.300 ENG en 1.300 NL) en advertenties bij o.a. Metropolis M. Persrelaties worden onderhouden met landelijke (vak)bladen zoals *Metropolis M*, *Tubelight* en kranten.

Lokaal en regionaal publiek: wordt bereikt door flyers, advertenties en persaandacht in lokale en regionale kranten en bladen zoals het *Noordhollands Dagblad*, *Westfries Weekblad* en de Cultuur Hoorn agenda en narrowcasting verspreiding door de stad.

Internationaal: wordt bereikt door grote online zichtbaarheid, regelmatige nieuwsbrieven, tijdig reageren op vragen per e-mail, goede vertalingen van teksten en documentatie op de website.

Toerisme: informatievoorziening op locatie in het Nederlands en Engels alsmede door medewerkers ter plaatse.

De website van HMK heeft een bereik van 57.000 bezoekers, waarvan 22.000 unieke bezoekers.

Social media

Ten slotte is in 2021 ook optimaal gebruik gemaakt van social media. HMK heeft sinds 2018 een Instagram-account (3153 volgers) en onze Facebook-pagina heeft 7.686 volgers. De mate van online betrokkenheid is mede door de aanhoudende corona gerelateerde maatregelen significant gestegen. Door middel van het zogenaamde 'unfolding' van de projecten online bleek een aanpak waar we vanuit diverse hoeken goede reacties hebben gekregen en die we ook gereflecteerd zien in de kwantificeerbare betrokkenheid.

Persoverzicht

HMK is in 2021 wederom in de media aanwezig geweest, met name met het project van Minne Kersten, *Constant Companion*, en de tentoonstelling *Missing Homes*, gecureerd door Danaï Giannoglou. Tot slot is er veelvuldig gebruik gemaakt van het netwerk van culturele partners in Hoorn, is er features gepubliceerd op de website van MetropolisM, zijn foto's van project gebruikt binnen de citymarketing van Hoorn, Cultuur Hoorn en op verschillende manieren, en worden onze projecten op de voet gevolgd door het Westfries Weekblad, Hier in Hoorn, Vereniging Oud Hoorn e.d..

noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20210204_98356958?utm_source=google&utm_medium=organic

Noordhollands Dagblad HOME REGIO'S SPORT EXTRA PUZZELS

Home > Regio > West-Friesland

De nieuwe koers van Hotel Maria Kapel: jonge kunstenaars richten zich op Hoorn en omgeving

Tirza Kater (links) en Annelien de Bruin.
© Foto's Bart Treuren

Faralda Houthuisjen Vrijdag 5 februari 2021 om 06:38

72_211...jpeg 244343243_25...jpeg

FEATURES REVIEWS OPINION MORE

Metropolis M

Constant Companion, inst / 2021 / 273x330x230 cm /

Learning from non-human agents – visiting Minne Kersten's *Constant Companion* at Hotel Maria Kapel

26.05.2021 | FEATURE — Nele Brökelmann

Noordhollands Dagblad HOME REGIO'S SPORT EXTRA

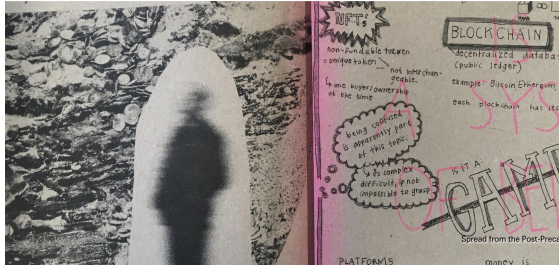
Kunstenaar Arie de Fijter gaat voorop in een kettingwandeling langs de kerken van Hoorn

Wachten op elkaar voor de Lutherse Kerk.
© Foto aangeleverd

Faralda Houthuisjen Vandaag om 13:50

Metropolis M

Shifting the definition of professional competence — Post-Precarity Zine: Toolbox for Beginning artists

08.12.2021 | FEATURE — Jue Yang

Financieel verslag

In veel opzichten was 2021, net als 2020 een uitzonderlijk en bewogen jaar en de financiële situatie weerspiegelt dit.

2020: *Slow Burn*, a year of care

Eind 2019 werd al een start gemaakt met het jaarprogramma *Slow Burn* (2020), dat pas afronding vond eind januari 2021 met artist in residence Tamara Kuselman. Met *Slow Burn* nam HMK gelegenheid tijdens in een jaar van introspectie en herstructurering en middels het programma na te denken over duurzame praktijken van zorg voor het gebouw, de instelling, haar werknemers en kunstenaars. Tijdens deze periode brak de pandemie uit die de thematiek *care* urgenter dan ooit maakte. De programmering werd omgegooid en er werden online verbindingen gemaakt die zich later in het jaar omzetten in fysieke momenten.

Artists in residence: Kevin Hunt, Harriet Rose Morley, Sekai Makoni, Emilia Bergmark, Vibe Overgaard, Katherine MacBride, Priscila Fernandes, Rik Dijkhuizen, Project Space At7, Tamara Kuselman.

2021: *On Shelter*, a year of support

Binnen het programma *On Shelter*, dat in februari 2021 startte, nodigde HMK kunstenaars uit om na te denken over waar en hoe we kunnen schuilen en opgevangen kunnen worden. In 2021, in de nasleep van de pandemie, hebben veel cultuurbeoefenaars de harde realiteit ondervonden waarin het gebrek aan structuren van *support* pijnlijk aan het licht kwam. Met de kunstenaars en hun projecten onderzochten we de noties van thuiszijn, veiligheid, moederschap, reproductieve arbeid, klimaatrampen, trans-zijn en slaap.

Artists in residence: Minne Kersten, Setareh Noorani & Matt Plezier, Danai Giannoglou, Alina Lupu, Ada Patterson en Ganesh Nepal.

COVID-19 Pandemie

De in februari 2020 gestarte COVID-19 pandemie heeft eveneens een grote weerslag gehad op de activiteiten van HMK in 2021. De impact die het heeft gehad op het programma, de kunstenaars, het team en uiteraard de begroting was groot. Gelukkig hebben we in het tweede pandemie jaar geleerd weerbaarder te zijn binnen de organisatie waardoor we de uitdagingen omtrent de lockdowns beter hebben leren incasseren.

De artists in residence hebben hun artistieke praktijk, waar en wanneer mogelijk, voortgezet binnen de gestelde COVID-19 maatregelen van de overheid. Het team heeft ten tijde van de lockdowns zowel op locatie gewerkt om de kunstenaars te supporten als thuis om het aantal reisbewegingen te beperken.

HMK heeft haar deuren wederom een half jaar gesloten voor publiek wegens

de landelijke lockdown, te weten tot 6 juni en vanaf 13 november. Het team van HMK heeft getracht bij alle projecten flexibel mee te bewegen binnen de wisselende COVID-19 maatregelen. Ten tijde van onze gesloten deuren voor publiek, is er voor Tamara Kuselman een compleet online unfolding programma ontwikkeld, is de expositie van Minne Kersten enkel toegankelijk geweest voor een professioneel kunst publiek op afspraak en hebben we met kunstenaarsduo SMET creatieve workshops georganiseerd voor de meest kwetsbare kids van Stichting Netwerk uitgevoerd.

De continu wijzigende COVID-19 maatregelen en protocollen vanuit de overheid heeft ervoor gezorgd dat er veel druk is komen te staan op het team en zij hebben veel overuren gedraaid om het programma op hybride wijze te (her)formuleren, en er gestalte aan te geven in fysieke en/of online vorm.

Tijdens de lockdown richtte het publieksprogramma zich met name op digitale communicatie via website en social media met de verschillende doelgroepen. Wanneer we geopend waren voor publiek is er tijd, aandacht en mankracht besteed aan het veilig ontvangen van bezoekers.

HMK heeft door de grote belasting op het team door de implicaties van COVID-19 meer geïnvesteerd in de relatie met vrijwilligers, adviseurs en partners en wij zijn van hun support sterk afhankelijk geweest.

HMK Organisatie

HMK heeft het afgelopen jaar getracht een praktijk te ontwikkelen die vertrekt van een reële inschatting van beschikbare middelen (financieel en menskracht) zodat er projecten worden

gerealiseerd die haalbaar zijn.

Voorafgaand aan de samenwerking met de kunstenaars formuleren we duidelijke kaders en stemmen we projectplan, planning, begroting af en alle belangrijke afspraken worden vastgelegd in een contract. Een gedegen structuur zorgt er juist voor dat HMK de gewenste sturing kan geven aan het project en dat de kunstenaars en de betrokkenen de ruimte krijgen om hun ambities vorm te geven.

De digitale infrastructuur van HMK is geprofessionaliseerd en de met nieuwe huisstijl kan HMK zich als een moderne en vooruitstrevende organisatie presenteren. De nieuwe website waar in 2021 hard aan is gewerkt is begin 2022 live gegaan.

Vanaf januari is de financiële organisatie verder geprofessionaliseerd en geautomatiseerd. De nieuwe boekhouder van NHAV heeft geholpen met het inrichten van het nieuwe boekhoudsysteem.

HMK Team

De in februari 2021 aangestelde artistiek directeur Miriam Wistreich (0,6 fte) in februari 2021 haar functie overgedragen. Haar programma 'On Shelter' is in 2021 uitgevoerd door de aangestelde artistiek directeur Tirza Kater (0,6 fte). De betrekking van Kater was wegens een burn out van korte duur, zij heeft haar rol in oktober neergelegd en in januari 2022 hebben we definitief afscheid van haar genomen. De vergoeding voor de uren zijn tijdens de afwezigheid gecompenseerd. Inez Piso heeft sinds december 2021 in de rol van interim als artistiek directeur op haar genomen en zij is in februari 2022 aangesteld tot artistiek directeur (0.6 fte).

Hotel Maria Kapel wordt daarnaast

gerund door Annelien de Bruin, zij is sinds januari 2021 zakelijk directeur (0.6 fte) die al 2,5 jaar betrokken is. Het team bestaat ook uit Rik Dijkhuizen, manager communicatie & programma (0.4fte), die stabiel al ruim vier jaar bij HMK betrokken is.

HMK beschikt over een professioneel bestuur dat een controlerende en adviserende rol heeft binnen de organisatie. Bestuur en artistieke directie komen minstens eens in de zes weken bij elkaar, en werken sinds 2011 met de Code for Cultural Governance (CCG). De leden van het bestuur zijn Falke Pisano (voorzitter), Maja Bekan (secretaris), Suat Ögüt en Klaas Visser. Daarnaast doet HMK projectmatig beroep op vrijwilligers. Zij hebben een onmisbare ondersteunende rol in hospitality en productie. Deze groep is in de afgelopen jaren gegroeid en hun verbinding met HMK is merkbaar sterker geworden.

Bijdragen van derden

Hotel Maria Kapel wordt in 2021 ondersteund door het Mondriaan Fonds met een tweejarige Kunstpodium Basis subsidie van € 110.000 in 2021 en 2022 en structurele een 4-jaren subsidie van de Gemeente Hoorn van € 25.023 per jaar. De gerealiseerde bijdragen van derden fondsen zijn €45.681.

Fondsenwerving

In totaal is € 16.000 van de € 21.000 aangevraagde fondsen toegekend, dit is separaat van de COVID-19 Fondsen.

Het project "*Missing Homes*" is het meest succesvol geweest op het gebied gehonoreerde subsidies met in totaal € 9.000, van het Prins Bernard Cultuur Fonds € 5.000, Stichting Stokroos € 2.500 en Stichting Zabawas € 1.500. De aanvraag van € 5.000 bij Stichting Fundatie Van Den Santheuvel, Sobbe is niet gehonoreerd.

Het uitgestelde "*Symposium On Affecting Change Through Artist-in-Residence*" is in januari 2021 gecontinueerd, een initiatief van HMK, Kunsthuis Syb en TransArtist' AiR Platform NL. Het Pictoright Fonds heeft samen met de initiërende partners Kunsthuis Syb en TransArtist € 5.250 budget ontvangen voor dit mooie project.

Het project "*Post Precarity Autumn Camp*" wat een samenwerking was tussen Hotel Maria Kapel en Platform BK is gesubsidieerd door Institute of Network Cultures onderdeel van HVA heeft € 2.250 gesubsidieerd voor het project.

HMK heeft, ook samen met kunstenaars diverse aanvragen bij fondsen ingediend. Bij de volgende gehonoreerde fondsen was de steun direct uitbetaald aan de kunstenaars en niet opgenomen in de jaarrekening van HMK:

- Minne Kersten heeft alle aangevraagde fondsen gehonoreerd gekregen, te weten Stichting Dommering Fonds € 5.000, Niemeijer Fonds € 2.500 en Stichting Stokroos € 2.000.
- SMET heeft bij het Stimuleringsfonds een subsidie van € 7.500 toegekend gekregen.

We kunnen niet anders dan concluderen dat we in 2021 een succesvol fondsen jaar hebben gekend.

COVID-19 Fondsen

- Wegens de pandemie heeft Mondriaan Fonds een Compensatieregeling Corona Crisis van € 12.371 in januari uitgekeerd en eind augustus van € 4.600 aan HMK voor het programma.
- HMK heeft een Provinciaal Noodfonds ontvangen, van de Provincie Noord-Holland een bedrag van € 6.961 en van de Gemeente Hoorn een bedrag van € 3.748. De beoogde "*Extra variabele kosten*

corona maatregelen" hebben we nog niet gependend uit zorg voor een groter negatief saldo. Graag investeren we deze onderdelen nog in 2022.

- Het bedrag van de Gemeente Hoorn is een voorschot, het definitieve bedrag wordt vastgesteld na het indienen van de verantwoording.
- Op totaalniveau heeft HMK in 2021 €27.680 aan noodsteun mogen ontvangen.

Afwijkende mutaties: kapitalisatie arbeid

Op de jaarrekening van 2020 staan er € 25.327 aan gekapitaliseerd arbeid (onder Overige baten: Sponsoring in natura). Deze post is leeg in de 2021 cijfers, omdat deze fictieve kosten sinds 2021 niet meer worden gehonoreerd door het Mondriaan Fonds.

Afwijkende mutaties: Team

- De kosten van de Artistiek Leider stond begroot op €29.040, en deze zijn € 3.315 hoger dan vooraf begroot in verband met de overlap tijdens de wisseling van deze rol dit jaar. Voor het overdragen en opvangen van de werkzaamheden zijn er additionele uren betaald.
- De kosten voor de Communicatiemanager stond begroot op € 9.444, de totale kosten zijn uitgekomen op € 20.720, de additionele kosten van € 11.276,- zijn als volgt te verantwoorden:
 - de gereduceerde uren in plan 2021 (van 0,4 fte naar 0,2 fte) bleek effectief een uitdaging te zijn gezien de grote vraag van (digitale) producties waardoor we voor 10 maanden 0,2 fte hebben gecompenseerd.
 - het opvangen van de werkzaamheden van de

afwezige Artistiek Leider aan het einde van 2021

- Op totaal niveau is de personele bezetting in 2021 € 16.623 hoger uitgekomen, er is een bedrag van € 344,- gebruikt voor het hosten van de externe evenementen.

Afwijkende mutatie: Artist in residence

- Als laatste 6 weken resident van het jaar zou Silke Xenia Juul intreden in de kapel. Zij heeft gekozen om haar tijd een andere invulling te geven dan bij Hotel Maria Kapel waardoor er budget is vrijgekomen, te weten € 1.000 productiekosten en € 2.420 aan honoraria.
- Voor het project *Missing Homes* van curator in Residence Danaï Giannoglou zijn er zoals genoemd additionele subsidies gegenereerd. Alle deelnemende kunstenaars van het project hebben een verhoogde honoraria en als het nodig was productiekosten ontvangen.

Afwijkende mutaties: Huisvesting

- Wegens de onzekerheid en de druk op de begroting door de pandemie, hebben we gekozen om de betrekking van de vrijwilligers te intensiveren en niet via extern partijen, op deze wijze hebben we eveneens bespaard op de kosten zoals voor schoonmaak, documentatie en productie assistentie om dat intern op te lossen.. Omdat we meerdere maanden gesloten zijn geweest voor publiek, zijn uiteindelijk de kosten voor de vrijwilliger nagenoeg gelijk gebleven dan gebudgetteerd.
- Voor de boekjaren 2021 en 2022 stond er een budget van €14.000 voor de accountantskosten en de accountantscontrole begroot, dit bedrag werd evenredig genivelleerd over beide jaren. De kosten voor de accountant bedroegen in 2021

€4.078, € 2.922 lager dan beoogt. Omdat het kostenefficiënter is de accountantscontrole over beide boekjaren tegelijk te doen, doen we dit aan het einde van het boekjaar van 2022. De kosten voor de accountantscontrole reserveren we.

Eigen inkomsten

Het diversifiëren en versterken van inkomstenstromen om financieel weerbaarder te zijn was voor 2021 een minder sterke pijler. Wel is de focus komen te liggen op het genereren van inkomsten middels verhuur van de ruimte aan derde. Helaas zijn er diverse verhuur afspraken door COVID-19 geannuleerd.

We streven ernaar om een laagdrempelig, toegankelijk en verwelkomend kunsthuis te zijn, we bieden de bezoekers kosteloos huisgemaakt, thematisch eten en drinken aan, ook vraagt geen entreegelden meer voor de evenementen. Daarom hebben we een gedeelte van de noodsteun van het Mondriaan Fonds geïnvesteerd in de post kantoor en hospitality waaruit we de lunches met de kunstenaar en vrijwilligers mogelijk maken en een informele verbinding kan ontstaan tussen de kunstenaars en de lokalen teamleden.

Overige terugkerende eigen inkomsten bestaan uit kaartverkoop van de besloten cinema club genaamd Cinema Perdu en donaties die nog stand hielden uit eerdere afspraken. Deze inkomsten wisselen sterk en zijn afhankelijk van het aantal activiteiten, wat bij aanvang van een jaar niet vaststaat. Wegens COVID-19 zijn de eigen inkomsten beduidend lager uitgekomen dan beoogd.

Onderhoud

Om de locatie meer toegankelijk te maken voor publiek is groot onderhoud uitgevoerd aan het pand. Het team en de vrijwilligers hebben de kapel gewit en er zijn nieuwe led lampen opgehangen. Daarnaast heeft apparatuur in de keuken heeft een update

gekregen, echter behoeft deze ruimte nog wel meer aandacht.

Conclusie

Hotel Maria Kapel sluit 2021 af met een negatief resultaat van minus € 4.979 wat gedekt wordt vanuit de algemene reserve. In 2021 wordt het definitieve bedrag van het Provinciale Noodfonds bepaald, mocht dit nog wijzigen zal dit op de jaarrekening van 2022 worden verrekend.

Richting de toekomst

We kijken de toekomst positief tegemoet met Inez Piso als de nieuwe artistiek directeur. Met de nieuwe boekhouder hebben we grip gekregen op de financiën en zijn deze geprofessionaliseerd en geautomatiseerd. Er dient er een accountantsverklaring te worden ingediend bij de volgende jaarrekening voor de kalenderjaren 2021 en 2022. Bovendien kijken we uit naar mogelijkheden om een kantoor in te richten waar het team in alle rust kan werken op een ergonomische werkplek.